UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

demnatoria contra Abraam lata fuerit, tamen † di-
24 cta ſententia fuit ipſo iure nulla, quia lata fuit, poſt-
quam Abraam iudicem, & do. Conſultorem ſuſpe-
ctũ legitimè, & ex iuſta cauſa allegauerat cum pro-
teſtatione, ꝙ in negotio principali ad ulteriora pro-
cedẽdũ nõ eſſet, alioquin ꝓteſtatus fuit de torto, &
de appłone, & de aſſumptione arbitrorũ, ut ĩ ꝓceſſu
iſt, quæ ꝓteſtatio, & appłatio poſt allegatã ſuſpitio-
nẽ operãtur, ut qcqd poſtea factũ fuit ĩ negotio prin
cipali, ſit ipſo iure nullũ, & irritũ, ẽt ſi uſque ad ſnĩam
incluſiuè ꝓceſſum fuiſſet, ut eſt tex. clarus, & not. ĩ c.
ſuper quæſt. in fi. uer. & ſcriben. ibi extra, de appella.
q́d deinde p cõſtitutiones Marchiæ, quæ ſunt in uiri
di obſeruãtia, renouatũ, ſeu plenius ꝯfirmatũ fuit, ut
hĩ in ꝯſtitutione poſita ſub rub. de obſeruatione ter
minorũ Angelinæ, &c. Partes igitur Magnifici, & ex
cellentiſs. do. Iudicis, cui cauſa cõmiſſa fuit, ſunt pro
nũciare, & declarare ſnĩam, ut ſupra, latã ad ꝯſilium
pſati do. Petræ fuiſſe, & eẽ nullã, & ipſo iure irritã, &
ſucceſſiuè abſoluere dictũ Abraã ab inqſitione ꝯ eũ
formata, & ab omnibus ꝯ ipſum Abraã petitis, partẽ
quæ aduerſam tanquã temere litigãtẽ in expenſis iu
ſte factis cõdemnare. In reliquis ad ea, quæ excellen
tiſs. Gordius ad fauorem dicti Abrahæ deduxit, me
remitto, illiſque penitus adhęreo. Laus Deo.

S V M M A E.

1 *Matrimonia debent eſſe libera ab omni coactione, & pœna, & plena ſecuritate gaudere, & quomodo hoc procedat, nu. 22.*
2 *Contra matrimonium contractum contra promiſſionem factam pœnam non incurritur: contra num. 22.*
3 *Subditus ratione bonorum eſt largè, & impropriè ſubditus, ſi alibi domicilium habeat.*
4 *Subditus ratione bonorum, contractus, uel delicti tãtum non poteſt de crimine, uel de alio perſonaliter conueniri, aut diſtringi per iudicẽ illius loci, niſi tibi perſonaliter reperiatur, & nu. 7.*
5 *Crimen proditionis, ſeu rebellionis aduerſus principe non poteſt per non ſubditum ratione domicili committi, quamuis dicas eſſet ſubditus ratione rerum, uel delicti, uel aliter: Quod declaratur, num. 17. uſque ad num. 20.*
6 *Vaſallus principis ratione feudi tantum ſubditus non poteſt aduerſus dominum ſuum crimen læſæ maieſtatis committere: Et quando hoc ſit uerum, num. 17. uſque ad num. 20.*
8 *Fidem fallere, & non ſeruare eſt graue, & deteſtabile,*
9 *Et eſt contra publicam utilitatem.*
10 *Fidem datam maximè principi frangens, aut frangi procurans qua pœna puniatur.*
11 *Principis factum ex certa ſcientia improbare eſt crimen quaſi ſacrilegij, & quomodo punitur.*
12 *Proditorie facit, qui fingens ſe amicum alicuius illum, ut inimicum tacitè, & ſecretè tractat.*
13 *Quid, ſi hoc cõtra principem ſuum faciat, et qua pœna puniatur.*
14 *Relegationis pœna hodie quæ ſit.*
15 *Rebellis efficitur ſubditus quomodocunque, qui tanquam inimicus occultus contra honorem principis ſui aliquid machinatur, & quomodo puniatur.*
16 *Iniuria grauis, & atrox dicitur reſpectu perſonæ, cui, & à qua infertur;*
17 *Proditionis, & læſæ maieſtatis crimen aduerſum principem quando etiam per non ſubditum ratione domicilij committatur, & contra eum procedi poſſit, & quando non.*
18 *Maieſtati principis ſe principaliter opponens crimen læſæ maieſtatis committit, etiam ſi non ſit ſubditus.*
19 *Maieſtas principis, & magiſtratus in quo conſiſtit, & quomodo lædi dicatur.*
20 *Rebellionis, ſiue læſæ maieſtatis crimen committitur machinãdo aliquid tàm contra perſonam, quàm cõtra honorem principis.*
21 *Subditus eſt, & cenſetur ille, qui facit, & habet ea, quæ ſolum à ſubditis fiunt, & habentur.*
23 *Pœna in ſponſalibus, & matrimonijs contrahendis quando ſtipulari, & promitti poſſit.*

Conſilium CLXV.

E P I T O M E.

Proditionis, & rebellionis crimẽ cõmittere il lũ, qui cõtra fidẽ, & promiſſionem principi ſuo datam etiam in matrimonio cõtrahendo, & cõtra honorẽ ipſius principis aliqd machinatur, & facit, & de tali crimine poſſe cõtra eũ ad pęnã etiam perſonalẽ procedi, quamuis is eſſet ſubditus ſolum ratione bonorum, & non domicilii, hic demonſtratur.

CASVS CONSILII.

QVIDAM *dominus Bernardinus ſubditus Illuſtriß. do. Aloyſii de Gõzaga ſatis amplas facultates habens, & unicã filiam, quam alicui nobili nuptui tradere cupiebat, cum à pluribus, & diuerſis ſæpius fuiſſet requiſitus, ut illã diuerſis matrimonio collocaret, tandem poſt multa ſpõte, & ex pura, mera, ac libera uoluntate ſua promiſit, & ſpopondit præfato Illuſtriß. do. dictam eius filiã nuptui tradere cuidã nepoti ipſius Illuſtriß. do. & ita ipſe pro dicto eius nepote, illiusq́ nomine promißionẽ, & ſponſionẽ à dicto do. Bernardino acceptauit, qui ei promiſit nulli alij nuptui daturum eius filiam, quã dicto ſuo nepoti, & ita publicè, & palam dicebatur, ac reputabatur matrimonium fuiße cõtractum mediante dicto Illuſtriß. do. inter filiam præfati do. Bernardini, & nepotem prædictum: Quinimmò ſecundum ea, quæ proponuntur, dona, & munera hinc inde facta fuerunt in ſignum matrimonij futuri, & ſponſaliorum contractorum cum maximo tunc honore dicti Illuſtriß. do. Demum quidam Paris ſubditus ſaltem ratione bonorum poſitorũ in diſtrictu, & territorio præfati Illuſtriß. do. & fortè ratione cõuentionis, ſeu priuilegij, ut ipſe Paris prætẽdit, neſcitur, quo ſpiritu, niſi fortè animo iniuriandi præfatum Illuſtriß. dominum, & ueniẽdi cõtra honorem, & bonam famam eiuſdem, & tanquã occultus illius inimicus perſuaſit dicto do. Bernardino, ipſum fallacijs, & malitijs inducendo, ut filiam ſuam filio ipſius Paridis deſponſaret, ac nuptui traderet, non obſtante promißione facta dicto Illuſtriß. do. & fide eidem data,* dicendo, laſſate pur far à me cõ il Signore, voglio io queſta cura. *Quæ cum agerentur, & tractarentur cõtra honorem, & in opprobriũ dicti do. ipſe Illuſtriß. do. ad cuius aures hæc peruenerunt, amicabiliter, & fraternè ſæpe dictum Paridem, ac etiam do. Bernardinum monuit, ut ab his deſiſterẽt, & benè conſiderarent, ꝙ hæc omnia directè cõtra honorẽ ſuũ tẽdebãt, pluraq́ alia illis expoſuit, propter quæ dictus Paris ſe excuſauit, & finxit lõgius ire, ac promiſit ſe nihil ſine cõſenſu, & uoluntate illius facturũ, neque in hoc, neq; in alijs ſe quicquã curaturũ, propter quod honor ipſius domini in aliquo poßet denigrari, quòdq́ ſe omnino ab inceptis abſtineret, & ſic diceßit, & ilico fraudulẽter, et occultè, inſcio præfato Illuſtriſs. do. ipſe Paris perſuaſit dicto do. Bernardino, ut nõ attẽtis uerbis Illuſtriß. do. nec promißione illi facta, nec fide data, filiam ſuam illius filio nuptui traderet, & ita cõcorditer ipſi nomine ſuorũ filiorũ ſponſalia per uerba de futuro, et per publicum inſtrumentũ contraxerunt: Quod cum ad notitiam præfati Illuſtriß. do. perueniſſet, commiſit ad ſe uocari do. Bernardinũ, & mediãte iuramẽto interrogari, quare fidem datam Illuſtriß. do. uiolauerit, & promißionẽ nõ ſeruauerit, cum hoſti etiã fides ſit ſeruãda, qui reſpondit, prout in quibuſdã ipſius do. Bernardini*

reſpon-

*reſpõſionib. continetur. Et interim dũ præfatus do. Ber-
nardinus eſſet coram prædicto Illuſtriſs. do. cõſtitutus,
Paris antedictus uolens omnino uotũ animi ſui adim-
plere in opprobrium, & dedecus, ac contra honorem di-
cti domini, de conſenſu, & uoluntate uxoris do. Bernar-
dini, quæ tamen ab eo prius commiſsionẽ de hoc habue-
rat, & cũ præſentia quorundã amicorum, & affinium
dicti do. Bernardini, quibus ipſa commiſerat, ut dicto
Paridi dicerent, ꝙ uxor, & amici prædicti do. Bernar-
dini ex commiſsione illius permitterẽt ipſum Paridem
facere, quicquid is uellet, circa negotia, & res domus,
ac familiæ ſuæ, Paris ipſe, inquam, induxit filiũ ſuum
ad deſponſandum filiã dicti do. Bernardini, & cum ea
contrahẽdũ matrimoniũ per uerba de præſenti in gra-
ue dedecus, grauemq́; iniuriã honoris præfati Illuſtriſs.
do. contra quem Paris tanquã occultus illius inimicus
hæc malo animo, & doloſe perpetrauit, & machinatus
eſt plura alia dicendo, & affirmãdo cõtra ueritatem,
ut ipſum do. Bernardinũ induceret ad uiolandã fidem
ipſi Illuſtriſs. do. datã, & ad rumpendam promiſsionem
ei factam, veluti ex cõfeſsione dicti do. Bernardini, ac
etiam ex quibuſdam ſcriptis, & literis manu ſua ſcri-
ptis, & iuramẽto firmatis clarè conſtat. His ita ſe in fa-
cto habentibus, quæritur, an præfati Paris, & do. Ber-
nardinus crimẽ, & delictum aliquod incurriſſe dican-
tur, propter ꝙ pœna aliqua puniri poſsint.*

CONSILIVM CLXV.

IN præſuppoſita facti ſpecie uidetur primo
aſpectu dicẽdũ prænominatos Paridem,
& do. Bernardinũ nõ incurriſſe, aliquod
crimen, propter quod poſſint aliqua pœ-
1 na puniri, nã † matrimonia debẽt eſſe libera ab om-
ni coactione, & pœna, nec quis metu pœnæ euitan-
de debet directè, vel indirectè induci ad matrimo-
nium cõtrahendũ, c. requiſiuit, & c. gemmã, de ſpõ-
ſal. & l. titia, in prin. ff. de verb. obli. quoniam matri-
monia debẽt plena ſecuritate gaudere, c. cũ locum,
2 de ſponſal. ergo † ex hoc, ꝙ præſati do. Bernardinus,
& Paris procurauerint, ꝙ eorum filij inter ſe ſponſa-
lia, & matrimoniũ per uerba de præſenti contrahe-
rent, ut in facto fuit pręſuppoſitum, etiam cõtra pro-
miſſionem, & fidem datam pręfato Illuſtriſs. do. pœ-
nam aliquam incurrere nõ debent, arg. d. l. titia, ubi
caſus, cum ibi not. Præterea poſito, dictos Paridẽ, &
do. Bernardinũ cẽſeri, & eſſe ſubditos dicti Illuſtriſs.
do. ratione bonorũ, quæ in illius diſtrictu, & territo-
rio habẽt, tamen non dicuntur, & ſaltem ipſe Paris
ſubditi ratione domicilij, & originis, cum ipſi alibi
3 domicilium habeant, ut notoriũ eſt: † ex quo ſequi-
tur, ꝙ tales non ſunt uerè, & propriè ſubditi, ſed lar-
gè, & impropriè, ſicut ille, qui dicitur ſubditus ratio-
ne cõtractus, vel delicti, qui eſt impropriè ſubditus,
ut eſt gl. cõiter approbata, in cle. 1. in uer. ſubditos,
de foro comp. quã approbãt Cardi. Io. de Im. & alij
ibi, & hoc ẽt uoluit Alex. in l. pen. in ult. col. ff. de iu-
riſdict. omniũ iudicum, Io. de Im. in c. 3. & in c. fi. de
foro compe. idemq́ue voluit Bal. in l. omnes, §. ſin
verò, in ult. col. C. de epiſc. & cler. & Alex. in l. aſſum-
4 ptio, §. filius, ff. ad municip. ergo † ſequitur ex prædi-
ctis, ꝙ cõtra eos non poteſt per præfatum Illuſtriſs.
do. de crimine ꝓcedi, niſi in loco, & diſtrictu ipſius
reperirentur, per tex. in cle. paſtoralis, §. quod ſi de re
iud. ratione enim contractus, uel delicti perſona,
quæ forum ratione domicilij nõ ſortitur, nõ poteſt
diſtringi, nam diſtrictio perſonę per ſolum iudicem
domicilii fieri poteſt, nõ autem per iudicẽ, in cuius
diſtrictu, & territorio ſunt bona, uel cõm[...]
delictum, niſi perſona in loco inuenta eſſet [...]
na, §. cõtrahẽtes de foro compe. in 6. & ha[...]
do. Anto. & Abb. in 4. gl. ibiq́ue doct. cõm[...]
c. fi. de foro comp. per Io. An. Im. & alios, [...]
tit. & not. per Bal. in d. §. ſin verò, in 2. col. [...]
5 † crimen proditionis, ſeu rebellionis aduer[...]
cipem nõ poteſt committi per nõ ſubditum [...]
domicilij, quamuis talis eſſet ſubditus ratio[...]
uel delicti, uel aliter iuxta, c. fi. de foro comp[...]
tex. not. in cle. paſtoralis, §. rurſus, ibiq́ue gl. [...]
6 nõ ſubfuit, & ibi Card. Im. & alii, de re iud. [...]
ibi in pen. col. dicit, ꝙ ſi aliquis ſit uaſallus p[...]
& cõſequẽter ſubditus ſolũ ratione feudi iu[...]
terum de iud. & c. ex tranſmiſſa, & c. uerum [...]
comp. non dicitur, nec dici poteſt cõmitte[...]
læſæ maieſtatis aduerſus dominũ ſuum, cu[...]
priè ſubditus nõ dicatur, ex quo nõ ẽ ſubdit[...]
ne domicilii, ſed ſolum ratione rei, ut habe[...]
7 dem in d. clem. in §. denique: & † ideo etiam [...]
huius criminis non poterit perſona diſtri[...]
puniri, cũ perſona ſolũ per iudicem domic[...]
diſtringi, & nõ per iudicem, cuius forum [...]
retur ratione rerum, delicti, uel contractu[...]
ſona eſſet inuenta in loco delicti, uel cont[...]
iuriſdictio præuenta foret, ſecũdũ quod h[...]
d. c. romana, §. cõtrahentes, & per Abb. & [...]
c. fi. & in d. c. 3. de foro comp. ergo iſti do. B[...]
nus, & Paris, & maximè ipſe Paris non po[...]
præfatum do. Aloyſium puniri, neque diſt[...]
forum illius ratione domicilii nõ ſortian[...]
uis fortè illum ſortiantur ratione rerum. [...]
nõ obſtantibus cõtrarium, ſtantibus in fa[...]
poſitis, ĩ caſu, de quo quærimus, eſſe uerius [...]
ad quod dicendum moueor ex pluribus, [...]
8 præſuppono, ꝙ † fidem fallere, illamq́ue no[...]
re homini graui dicitur eſſe graue, ac det[...]
quoniam hoſti etiam eſt ſeruanda, contra [...]
citum eſt bellum gerere, quanto magis ig[...]
uanda amico, & principi, pro quo pugnatu[...]
quid culpatur, iuncto c. noli, 23. q. 1. not. in c. [...]
2. & arg. c. ex literis, & c. pen. de ſponſa. ubi [...]
uiolata eſt pœnitentia iniungenda, quamuis [...]
pter quod fides fuit uiolata, in ſe de iure ualea[...]
reuocabiliter teneat, ut eſt matrimonium c[...]
dem alteri datam contractum, nam matrim[...]
tenet, ſed fidem uiolãs grauiter delinquit, & [...]
vt ibi: vnde fidei totus mundus diuitiarum [...]
deli nec obolus, ut dicitur in Euangelio, & [...]
ff. de conſti. pecu. iuncta gl. ibi eſt fidem falle[...]
9 licet homini graui, & † tex. in l. 1. ff. depoſi. dic[...]
dem frangere eſt contra publicam utilitatem [...]
fidiæ crimen quis incurrit, & publica utilita[...]
10 cendum eſt uindicandæ reipublicæ cauſa: erg[...]
frangit fidem principi datam, & qui procura[...]
des frangatur principi, pro quo eſt pugnan[...]
hoc in iniuriam, & dedecus principis, dicitur [...]
temptor auctoritatis principis, & pęna ſacrile[...]
11 puniendus, ut in l. ſacrilegij, C. de diuer. reſc. [...]
in l. 2. C. de crim. ſacri. probat, ꝙ improbare ad [...]
princeps ex certa ſcientia fecit, dicitur eſſe c[...]
quaſi ſacrilegij, pro quo pœna arbitraria eſt [...]
nenda, ut in d. l. ſacrilegii, quam iudex uſque [...]
nam mortis arbitrari poteſt ad tradita per Sa[...]
br. C. de crim. ſacrile. & arg. not. per gl. in §. in [...]
ma, Inſtit. de iniur. iunctis no. per Alex. in con[...]
12 ult. col. vol. 1. & cõſi. 111. in ult. col. eo. ti. ¶ Sed [...]
cunque quis ſe fingit amicum alicuius, & illum [...]
tè, ac ſecretè, ut inimicum tractet, unumq[...]
pore, & extrinſecus, alium uerò animo [...]

ſectus oſtendat vnū ore dicendo, & aliud corde gerē
do proditoriè facere dr̄ arg. l. 1. ff. de præuarica. & l.
athletas, & l. penu. ff. de ijs, qui not. infam. † & ſiquis
hoc faciat cōtra ſuū principem, crimen perduellio-
nis, & proditionis incurrit, & eſt in inſulam relegan
dus ſecundum glo. in l. ſi quis aliquid, ff. de pœnis,
& in l. omne delictum, §. exploratores de re milit. ita
ponit Bar. in extrauagan. qui ſint rebelles in uer. re-
bellis: Sed ex præmiſſis apparet do. Bernardinū, &
magis Paridem ita feciſſe contra Illuſtriſſ. do. Aloy-
ſium, cuius erant, & ſunt ſubditi, ergo dicentur in-
curriſſe crimen proditionis, & quodāmodo perduel
lionis, & ideò digni dicētur pœna relegationis, † in
cuius locum hodie ſuccedit pœna banni iuxta not.
in ſi. quibus mod. ius pat. pot. ſol. in §. cum aūt, vel
pœna capitis, vt dicūt illę gloſæ, quas approbat Bar.
15 in loco præallegato. ¶ Tertio † vbicunq; ſubditus
quomodocunq; tanquā inimicus occultus aliquid
machinatur ꝯ honorē principis ſui, efficitur rebel-
lis, & incidit in ſecūdum caput rebellionis, pro quo
crimine venit imponēda pęna capitis, vel arbitraria,
quam iudex pōt vſq; ad pœnam capitis arbitrari, vt
not. voluit Bar. in d. extraua. qui ſint rebelles in uer.
tenore circa mepiū illius gloſæ, arg. l. amiſſione, ff.
de cap. dimin. Sed præfati, & præſertim Paris tanquā
inimici occulti vnū ſimulando, & aliud in veritate
gerendo fecerunt ꝯ honorē dicti Illuſtriſſimi dom.
Aloyſij machinando ꝯ honorē ſuum, fidēq; ipſi da-
tam violando in maximū illius dedecus, & in maxi-
mam iniuriā ſibi, & contra ſuū honorem illatā, quā
16 ad animum reuocauit, † quę iniuria habita cōſidera
tione ad eius perſonam, ex quo illata fuit ab iis, qui
aliquo reſpectu ſubditi ſui dicuntur, iudicanda eſt
atrox, & maxima arg. atrox Inſti. de iniur. & l. atro-
cem, C. eo. ti. & l. prætor in fi. ff. eo. & ideò talis iniu-
ria grauius eſt punienda, quam ſi fuiſſet alteri perſo-
nę illata argu. not. in d. §. atrox, iuncta l. fi. cum gl. ff.
de iniur. cū ſimilibus, vbi propter iniuriā illatam ma
giſtratui, vel ſenatori, & illuſtri perſonæ imponitur
pœna capitalis, qm̄ atrox iniuria cenſetur, vt in d. §.
atrox cum §. ſeq. & ibi gl. & facit tex. in l. fin. C. de in
iur. cum ſimil. ibi allegatis. ¶ Quarto prædicta con-
17 firmo, nā † quāuis qn̄ quis principaliter ſe opponit
iuriſdictioni, & non honori, nec perſonæ principis,
ſi opponens non ſit ſubditus illius ratione domici-
lij, ſed alio reſpectu, puta delicti, vel rerum, non dica
tur cōmittere crimen læſę maieſtatis, nec perduel-
lionis, ut in d. clem. paſtoralis de re iud. & ſupra di-
ctum fuit, tamen qn̄ ēt non ſubditus ratione domici
lij principalr̄, & directè ſe opponeret maieſtati prin
cipis principalr̄, & directè veniendo contra honorē
ſuū, illiq; iniuriā inferendo, talis tunc dr̄, & pōt com
mittere crimē læſæ maieſtatis, & proditionis adeò,
ꝙ illi princeps poterit de tali crimine procedere,
& perſonaliter diſtringere illum puniendo, ſeu con
demnando in pęnā corporalē, & capitalem, etiam ſi
in loco repertus non fuerit, & tanto magis hoc pro-
cederet, ſi hic eſſet aliquo reſpectu ſubditus puta rō-
ne rerum, vel delicti iuxta d. c. fi. de foro competen.
ita dicit not. Bal. in l. oēs, §. ſin verò in vlti. col. uerſi.
ſuper tertia, C. de epiſ. & cleri. qui ita reſtringit, & de
clarat tex. in d. clem. paſtoralis, & iura ſimilia: Sed
pręfati do. Bernardinus, & Paris principaliter, & di-
rectè uenerunt ꝯ honorē do. Aloyſij illi iniuriam ꝯ
honorem ſuū principaliter inferendo, ut eſt in loco
notorium, & publica vox, & fama, ergo poſito ipſos
nō eſſe ſubditos ratione domicilij, ſed alio reſpectu,
tn̄ ꝯ illos de crimine proditionis procedi poterit:
Quod confirmatur, nā ſi machinando principaliter
ꝯ perſonam alicuius principis quis crimen perduel
lionis incurrit, pro quo pęna capitis eſt imponenda
vt in d. extrauag. qui ſint rebell. & in extrauag. ad re-
primen. ēt ſi is non dicatur ſubditus principis rōne
domicilij, quia ſic faciendo dr̄ principaliter ſe oppo
nere maieſtati principis, vt not. voluit Bal. in loco
præallegato, ergo idem & magis dicendū eſt, qn̄ ēt
ille, qui non eſt ſubditus rōne domicilij, ſe oppoſuit
honori principis, & principaliter, ac directè contra
illius honorem venit, qm̄ apud graues, & bonos ui-
ros maior debet eſſe metus honoris, quam mortis,
& perſonæ l. iſti quidē in fi. ff. quod met. cau. Præte-
18 rea † ſecundū Bal. in d. l. oēs, §. ſin uero ille, qui prin-
cipaliter ſe maieſtati principis opponit, ēt ſi non ſit
ſubditus, dicitur crimen lęſæ maieſtatis cōmittere,
19 ſed † maieſtas principis, & magiſtratus conſiſtit in
conſeruatione honoris ſui, nam quoties aliquid fit
ꝯ honorē magiſtratus, & principis, uel ſenatoris, il-
lius maieſtas læditur, quia maieſtas in honore conſi
ſtit, ut in d. §. atrox Inſti. de iniurijs cū ibi no. & cū ſi.
ibi, & ſupra allegatis, & d. l. iſti quidē in fi. & argu. l.
quod reipublicæ, ff. de iniur. amiſſo. n. honore prin-
cipis, qūo eius maieſtas ſalua dici pōt, ut in d. l. iſti q-
20 dē? & † ideò tex. in d. extrauag qui ſint rebell. quoad
crimen rebellionis, ſiue maieſtatis parificat, an quis
principaliter, & directè aliquid ꝯ perſonā principis
tentauerit, & machinatus fuerit, an uerò contra ho-
norem principis, quia utroque caſu maieſtas ipſius
principaliter lęditur, & quis principaliter maieſtati
prīcipis ſe opponere dr̄, ut ibi: quo caſu quoad hoc,
ut quis crimen lęſę maieſtatis in dictis caſibus incur
rat, non refert, an quis ſit ſubditus ratione domici-
lij, nec ne, ut uoluit Bal. in d. l. oēs. Et ex prædictis ap
paret eſſe reſponſum ſecundo argum. s̄. in contra-
riū, & pro ꝯria parte facto, cui ēt aliter rn̄deo, ꝙ ex
quo præfatus Paris habet, & poſſidet bona in diſtri-
ctu, & territorio dicti dn̄i Aloyſij, quæ non pn̄t tene
ri, nec poſſideri niſi ab ijs, qui forū in dicto loco rō-
ne domicilij, uel originis ſequuntur, ut cautū eſt ex
ſtatutis dicti loci, alioquin bona ad fiſcū deuoluta cē
ſerentur, ſequitur, ꝙ & Paris, & dn̄s Bernardinus, de
quo tn̄ minus dubitatur, dicentur eſſe, & ita reputa-
ri debebunt ſubditi rōne domicilij, & originis, nam
21 † quis faciendo, & habendo ea, quæ faciunt, & habēt
ſubditi rōne domicilij, cenſentur, & præſumuntur
ſubditi, puta habendo bona, quæ nō poſſunt hr̄i niſi
à ſubditis, uel ſoluēdo onera, cenſum, & alia, ut not.
uoluit Inn. in c. olim il 2. de reſtitu. ſpol arg. c. 1. & c.
quanto de cenſibus, & c. recepimus de priuil. & per
Bal. in l. ſolet, §. fi. ff. de off. proconſ. ¶ Non obſtat pri
mū argumentū, ꝙ matrimonia debēt eſſe libera, qa
22 † fateor hoc uerum eſſe quoad hoc, ut matrimonia
poſſint contrahi, & ꝯcta ſeruanda ſint, ut in d. l. titia
in princ. Sed pp̄ hoc non tollitur, ꝙ ſiquis fidem uio
lauerit, uel aliter ꝯhendo matrimoniū peccauerit,
ille non ſit puniendus; & ideò uidemus, ꝙ ēt de iure
canonico, quod multū defendit, & conſeruat matri
monia, iniungitur pœnitentia illi, qui contrahendo
matrimoniū fidem uiolauit, ut eſt tex. in d. c. ſicut, &
23 in c. pen. de ſponſalibus. Præterea † qn̄ intereſſet ip-
ſius ſponſi, ut ſponſalia haberent effectū, puta pp̄ di-
uitias ſponſæ, tunc fortè rōne intereſſe pœna ſtipula
ri, & promitti poſſet, nā hoc in caſu intereſſe debere
tur, ut eſt gl. not. in d. l. titia in princ. ff. de uerb. obli.
& in l. 2. ff. de ſponſal. quę gloſę an ſint ueræ, docto.
plenè tangunt in d. l. titia: Sed ob diuitias filiæ d. Ber
nardini Illuſtriſſimus dn̄s Aloyſius nomine eius ne
potis ſponſalia contraxit, & promiſſionem à dicto
domi. Bernardino accepit, ergo, &c. Adde, ꝙ præfa-
tus do. Aloyſius non agit, ut matrimonium contra-
ctum reſcindatur, uel aliter impediatur, ſed conque
ritur

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ritur de iniuria ſibi illata, & de verbis, & de factis ɔ̃ honorē ſuū principaliter, & directè, & de his grauatū, & iniuriatū ſe vocat. ¶ Ad vltimū etiā ex premiſſis reſponſum patet per ea, quę voluit Bal. in d. l. oēs, §. ſin verò declarādo, & inducendo, ut ſupra feci: ex quib. tolluntur oīa ſupra pro ɔ̃ria parte deducta: vnde concludo tales incurriſſe graue crimen proditionis, & rebellionis, pro quo ēt pœna capitis, & publicationis bonorum imponi poteſt. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Inquiri denuo de eodem facto regulariter non poteſt, ſi de illo abſolutio ſequuta fuit, & nu. 4.*
2 *Sententia abſolutoria in criminali lata tranſit in rem iudicatā ēt quoad tertiū, ſiue inquirendo, ſiue accuſando proceſſum fuerit.*
3 *Et lata ex defectu probationem factarum, uel non factarum ualet in ſe, & ab ea appellatur, aliàs tranſit in rem iudicatam, ſed non eſt nulla.*
5 *Probatio ex aſpectu quando, & quomodo fieri poſſit, & debeat.*
6 *Aetatis probatio ex aſpectu quomodo fiat.*
7 *Sententia lata ex iudicio peritorum, ſeu ex aſpectu eorum, qui ſecundum ſuum iudicium iudicant, quando tranſeat in rem iudicatam, & quando non.*
8 *De ætate certa per aſpectum corporis non poteſt dici notoriè conſtare.*
9 *Teſtes probantes ex aſpectu, & iudicio ſuo falſum depoſuiſſe dici non poßunt.*

EPITOME.

INQVIRI, ſeu accuſari de eodem crimine, de quo aliàs ſententia abſolutoria lata fuit, etiam ad inſtantiam tertij non poſſe, hic habetur.

CONSILIVM CLXVI.

IN cauſa inquiſitionis formatæ ɔ̃ deſponſantē puellā abſq; conſenſu, & licentia, immò ſine ſcientia patris illius, quia res corā doctiſſimo, & expertiſſimo viro tractatur pro reſolutione dubitationū propoſitarū paucis agā: & iudicio ſaniori ſaluo, vr̃ de hoc crimine, ſeu facto non potuiſſe inquiri, prout inquiſitū fuit, nā ɔ̃ hunc inquiſitum prius alia inquiſitio de hoc fa
1 cto formata fuit, à qua fuit abſolutus, † ergo de eodē facto denuo r̃r inquiri non pōt. l. is cui, §. ijſdē, ff. de accuſatio. cuius tex. diſpoſitio procedit ēt, qñ de crimine fuiſſet inquiſitum, quia ſequuta abſolutione non pōt de illo inquiri, vt ibi voluit Barto. & alij cōiter ſequuntur, & eſt bonus textus in c. de his extra de accuſatio. iunctis no. ibi ꝑ Abb. Ant. & alios,
2 † ubi Abb. per illū textū in primo notabili colligit, ꝙ ſententia abſolutoria in cauſa criminali lata tranſit in rem iudicatā ēt quoad tertium, vnde ſi non fuit appellatum, accuſatio ēt à tertio inſtitui non pōt: & id, quod de accuſatione dr̃, procedit ēt, ſi per uiā inquiſitionis proceſſum fuiſſet, ut dixi, & vt uolunt Bar. & alij in d. §. ijſdē, & Abb. & Anto. in d. c. de his.
3 Pręterea † abſolutoria in cauſa criminis lata, propterea quia non fuerit probatū, uel non legitimè probatū, ualet in ſe, quāuis ſi ſit iniuſta, poſſit ab ea de iure cōi appellari l. non tantū, ff. de appel. cū ſimilibus: Itē, ſi non poſſet appellari puta ex forma ſtatutorū, nā ſententia abſolutoria lata ex defectu probationū factarū, uel non factarū non pōt dici nulla, ſed ſolū inualida, & iniuſta, quę in rem iudicatā tranſire pōt, ut colligitur ex not. per Bart. in l. prolatam, ibique Alex. in addit. in uer. ɔ̃ctum, C. de ſen. & interlo. om. iud. Quæ ſententia abſolutoria in cauſa criminis lata facit, ꝙ abſolutus nō poſſit amplius accuſari, nec
4 ɔ̃ eum inquiri, quia † de delicto eiuſdem ho[...]
pius quæri nō pōt, l. licet, §. ultimo, ff. nauta, [...]
ſtab. c. veniā. 35. q. 9. & gl. ī d. c. de his. Sed in [...]
ſtro inquiſitus in alio iudicio fuit de hoc [...]
lutus ꝑꝑ probationes inualidas, videlicet [...]
tionibus teſtiū deponentium ex aſpectu ſup[...]
puellę, quæ probationes fuerunt inualidę, & [...]
gitimæ, qm̃ teſtes hi voluerunt probare p[...]
aſpectu, & ſecundū iudicium ſuū fuiſſe tunc [...]
duorū, & uiginti, & ſic ēt maiorē annis uigi[...]
ꝓbatio ad hoc non fuit ſufficiens, neq; idone[...]
5 † in eo, quod eſt cognoſcibile per aſpectū, no[...]
dū hominū peritiā, ſed ex arte, non eſt ſuffic[...]
nis redditio in teſte per aſpectū, dicendo, ita [...]
dicio meo ex aſpectu, ſed tunc debet fieri in[...]
per iudicē, ſeu per peritos, & aſſumptos à iu[...]
ctos, & deputatos, ut dicit Bar. in l. de ætate i[...]
6 ff. de minor. & † ideò ipſe inquit, ꝙ [...] proba[...]
tē pōt eſſe, quod inter illud, quod aſpectus [...]
& illud, de quo quæritur, eſt modicus exce[...]
tunc ſi illud, quod ex aſpectu non eſt cogno[...]
ſecūdum cōem hominū peritiam, quod c[...]
qñ quis eſſet maior puta 14. anno in maſcu[...]
in fœmina, non pōt fieri probatio per teſte[...]
ctu deponentes, ſed inſpectio debet fieri pe[...]
vel per deputatum ab eo, ita voluit Bart. [...]
verba intelligantur in d. l. de ætate in 5. col. [...]
caſus noſter, quia inter illud, de quo quęre[...]
illud, quod aſpectus iudicabat ſecundū dep[...]
teſtiū, erat modicus exceſſus, nā inducebi[...]
ad probandū ætatem annorū 22. & ipſi iu[...]
ex aſpectu illā eſſe annorū 22. vel circa, erg[...]
illa fuit inualida. Secundo ēt apparet, illā in[...]
lidā, quia ad probandū ætatē maiorem 14. [...]
maſculo, ſeu 12. in fęmina uſq; ad ætatem [...]
puta maiorē 20. uel 22. annis requiritur, ꝙ te[...]
cludant ſecundū iudiciū ſuum ex aſpectu [...]
de quadriennio deponendo, ꝙ iudicio ſuo [...]
ctu vr̃ eſſe annorū 26. nā tunc teſtis diceret [...]
dēter ex aſpectu ꝓbare, ꝙ puella, ſeu maſcul[...]
maior annis. 22. nā ꝙ qs ſit minor 22. anno, [...]
uè requiritur triennium, ſed ꝙ ſit maior, req[...]
aſcenſiue quadriennium, ut not. & ſubtiliter [...]
Bar. in d. l. de ætate in 5. col. qui ſatis difficulter [...]
tur: ſed in terminis noſtris ad probandum [...]
maiorē annis 20. vel 22. inducti fuerunt teſtes [...]
rum iudicio ex aſpectu deponentes, & aſcen[...]
depoſuerunt de quadriennio, immò nec de [...]
ergo probatio illa non fuit concludens, nec [...]
ex quibus infertur, ꝙ ſententia abſolutoria [...]
dictis probationibus in ſe valuit, & in rē iudic[...]
ſire potuit ēt quoad tertiū, & abſolutus per e[...]
teſt de eodē crimine amplius accuſari, nec [...]
7 quiri per prędicta. ¶ Nec obſtat, ꝙ † ſententia [...]
iudicio peritorū, ſeu ex aſpectu eorū, qui ſec[...]
ſuū iudiciū iudicant, nunquā tranſit in rē iu[...]
ut hr̃ per doct. maximè Fel. in c. propoſuiſti [...]
col. nu. 10. extra de probatio. Quia reſponde[...]
aliud eſt, ꝙ ſentētia ſit lata per iudicem ex [...]
ctione, & ex iudicio ſuo, quod habet ex arte, [...]
iudicio, & ex aſpectu illorū, q vt periti fuerunt [...]
ce ad hoc aſſumpti, q non ſunt propriè teſtes [...]
loquitur ēt Bar. in d. l. ætate in 5. col. & hr̃ in d. [...]
poſuiſti, & tunc fateor, ꝙ ſententia à iudice la[...]
dicio, ſeu ex aſpectu tali nunquam tranſit in rē [...]
catam, & ita propriè loquitur Fel. in d. c. pro[...]
cum alijs pluribus, quæ ipſe ibi allegat, & hi[...]
eſt caſus noſter: Aliud eſt, ꝙ ſententia ſit la[...]
dice ex depoſitione teſtium, qui fuerunt ap[...]
ducti, puta ad probandum ætatem, qui depo[...]